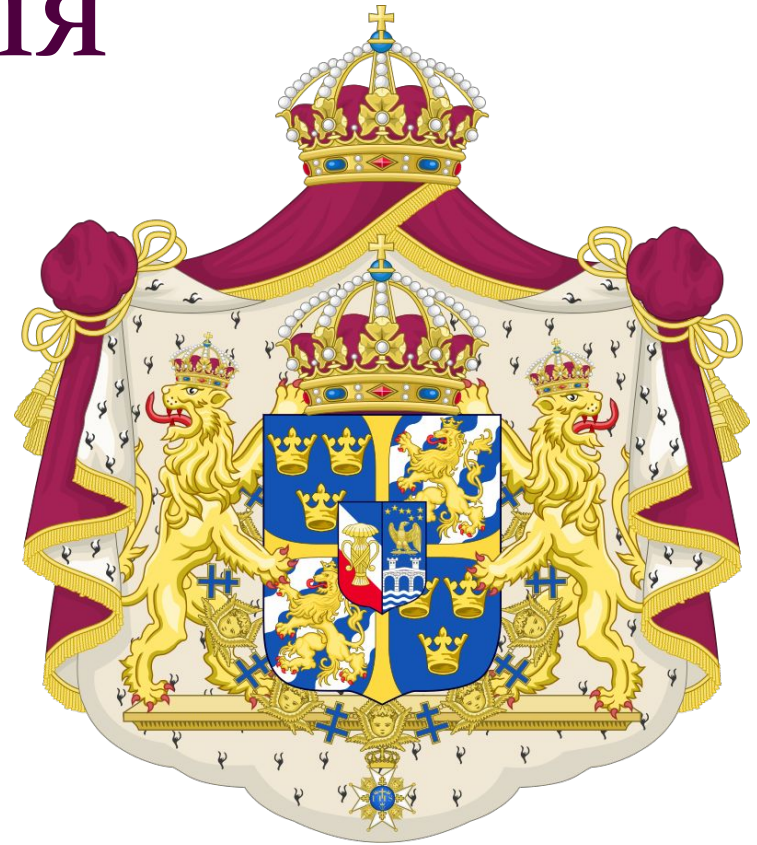

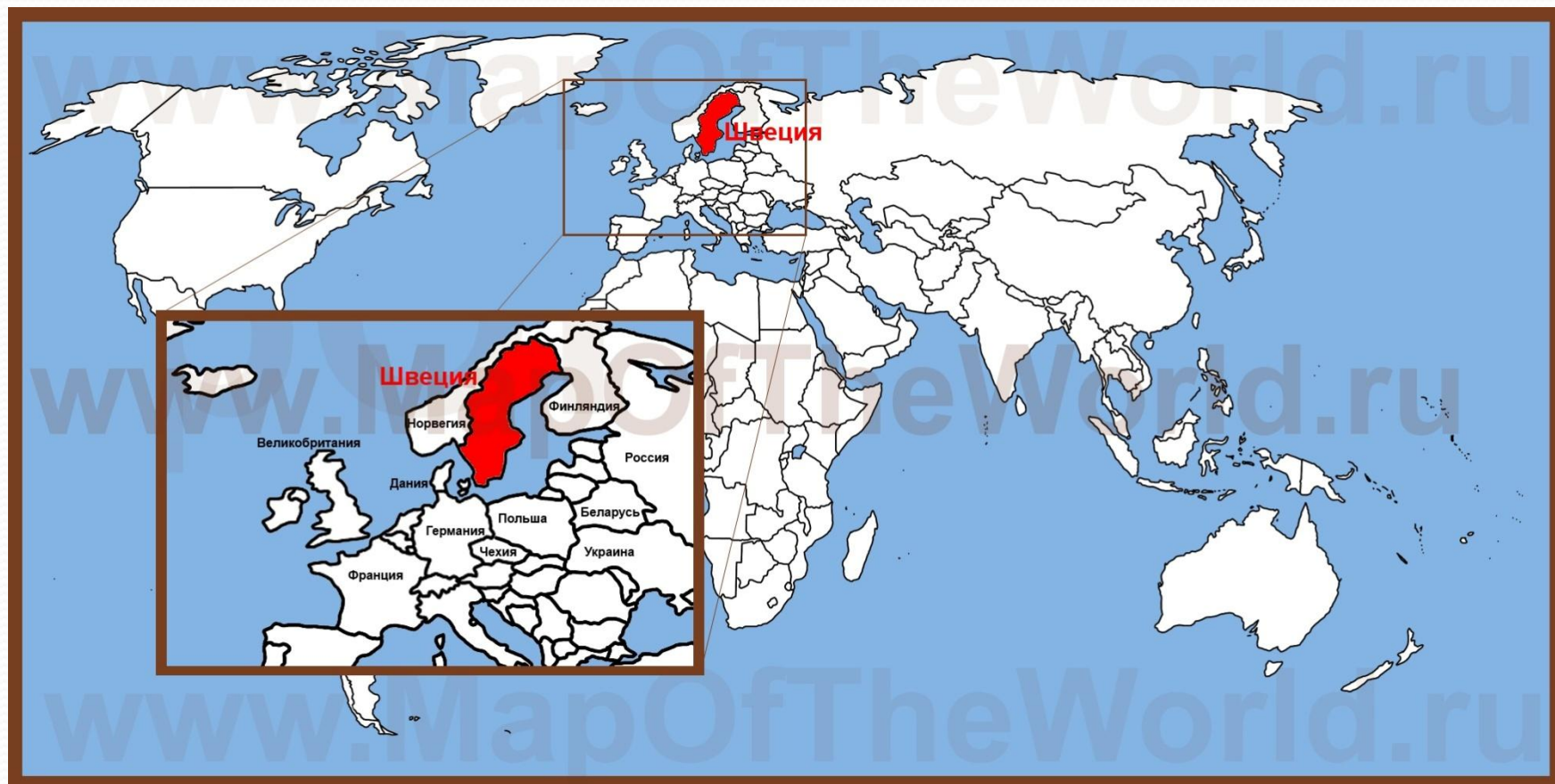
Швеція

Швѐція (швед. *Sverige*), офіційна назва **Королівство Швеція** (швед. *Konungariket Sverige*) — скандинавська країна у Північній Європі.

- ❖ Столиця: Стокгольм
- ❖ ВВП (2015): \$381.719 млрд.
- ❖ Офіційна мова: шведська
- ❖ Сусідні країни: Норвегія, Фінляндія
- ❖ Територія: 449,9 тис. км²
- ❖ Форма правління: конституційна монархія
- ❖ Валюта: шведська крона (SEK)
- ❖ Населення (2014): 9,72 млн. осіб
- ❖ Природній приріст (2010): 0,158%
- ❖ Тип відтворення: 1
- ❖ Релігія: лютеранство
- ❖ Однонаціональна країна

Природні умови і ресурси

- ❖ Рельєф. Територія країни знаходиться у межах Балтійського щита Східно-Європейської платформи та структур каледонської складчастості. У північних і західних районах Швеції розташовані Скандинавські гори, що є сполученням хребтів з ділянками альпійського рельєфу, плоскогір'їв та внутрішньогірських западин.
- ❖ Клімат. Помірний морський.
- ❖ Ріки й озера. Ріки країни використовуються для виробництва енергії, сплаву деревини. До 9% території зайнято озерами. Вони є важливою транспортною системою країни. Гірські озера використовуються переважно для лісосплаву. До 14% території зайнято болотами.

- ❖ Мінеральні ресурси. Основними корисними копалинами Швеції є залізні руди, мідні руди, свинець, цинк, уран. У країні також розвідані невеликі родовища руд марганцю, вольфраму, рідких металів.
- ❖ Гідроенергетичні ресурси. У горах, на півночі країни, беруть початок численні ріки зі значними ухілами, порогами, водоспадами. Населення Швеції цілком забезпечене питною водою — всі озера й ріки прісні. За запасами гідроенергії Швеція посідає друге місце в Європі.
- ❖ Рослинні і тваринні ресурси. Швеція знаходиться у Північному поясі, у природній зоні тайги, тому в лісах переважають хвойні породи (сосна, ялина, інколи з березою, осикою тощо). Ліси займають 68% території країни. Фауна представлена такими тваринами, як лось, бурий ведмідь, росомаха, рись, лисиця, куниця, білка, заець-біляк. На півночі - дикий північний олень.

Населення

Швеція належить до однонаціональних країн з високим рівнем життя.

- ❖ Національний і релігійний склад. Шведи становлять 93% населення країни. У Швеції проживають приблизно 508 тис. іммігрантів: фінів (210 тис.), сербів (70 тис.), датчан (41 тис.), норвежців (47 тис.), турків (29 тис.), а також греків, німців, чилійців тощо. Домінуюча релігія: лютеранство. Релігійний склад населення: лютерани - 87%, інші - 13% католики.
- ❖ Розміщення населення. Середня густина населення становить 20 осіб/км². Більшість шведів мешкає у містах (до 87%). У Швеції переважають невеликі міста, а великі є портами і промисловими центрами.
- ❖ Трудові ресурси. Працездатного населення в Швеції нараховувалося приблизно 4,46 млн. осіб, з яких у сільському господарстві зайнято 4%, в обробній промисловості — 28%, у сфері послуг — 68%. Рівень безробіття низький - 5,6%. Пенсійний вік— 60 років.

Промисловість

- ❖ Гірничовидобувна промисловість. Нині Швеція — один з провідних світових постачальників залізної руди, видобування якої досягло 13 млн. т. Понад 4/5 видобутої руди експортується. Срібло, золото, свинець, мідь та інші кольорові метали видобуваються на півночі країни. Щорічний видобуток міді становить 40 тис. т, свинцю — 73 тис. т, цинку — 109 тис. т.
- ❖ Паливно-енергетичний комплекс. Приблизно 1/3 енергетичних потреб країни задовольняється за рахунок імпортованих енергоносіїв, зокрема нафти. Майже 95% потреб країни в електроенергії забезпечують приблизно порівну АЕС і ГЕС, 5% покривають ТЕС, що працюють на мазуті. Виробництво електроенергії щорічно становить майже 142,9 млрд. кВттод.

- ❖ Машинобудування представлене широким асортиментом товарів, зокрема автомобілі, станки, точні вимірювальні прилади, обладнання для електростанцій, радіолокаційне обладнання, реактивні літаки тощо.
- ❖ Хімічна промисловість. Ця галузь характеризується незначною сировинною базою. У країні виробляють хлор (400 тис. т), сірчану кислоту (до 1 млн. т). У Стокгольмі, Уппсала, Седертельє функціонують підприємства з випуску біохімічної та фармацевтичної продукції.
- ❖ Харчова промисловість. На півдні країни розвинуте виробництво м'яса (553 тис. т), твердих сирів (138 тис.), масла (63 тис.). Більшість підприємств знаходиться на півдні країни і в приозерних низовинах Середньої Швеції.

- ❖ Деревообробна промисловість. У м. Сундсваллі сконцентрована найбільша у світі кількість лісообробних підприємств. Паперова промисловість зосереджена у Середній та Південній Швеції. За виробництвом паперу Швеція посідає четверте місце (8,8 млн. т), за експортом целюлози (10 млн. т) і паперу — третє місце у світі.
- ❖ Легка промисловість. Ця галузь представлена текстильною, швейною, шкіряно-взуттєвою промисловістю, що працюють переважно на внутрішній ринок. Найбільшим центром текстильної та швейної промисловості Швеції є м. Бурос.

Господарство

- ❖ Сільське господарство. У сільському господарстві країни зайнято 43 тис. осіб. У Швеції переважають невеликі сімейні ферми (15 тис. ферм до 5 га). Основний прибуток вони одержують від продажів молочних продуктів та м'яса. Приблизно 40% обробних земель здається в оренду.
- ❖ Тваринництво провідна галузь у сільському господарстві (70% продукції). Переважає розведення великої рогатої худоби (до 1,8 млн. голів, з яких 600 тис. — молочні корови), свиней (2,3 млн.), північних оленів.
- ❖ Рослинництво. Виробництво зернових культур є другорядним у землеробстві (5,7 млн. т). Пшеницю вирощують на рівнинах Середньої Швеції, овес — у прибережних рівнинах на заході країни, ячмінь — на південному заході.
- ❖ Рибальство. У цій галузі зайнято майже 3,8 тис. працівників. Унаслідок зменшення рибних запасів вилов нині різко скоротився і сягає 200 тис. т. Більшу частину вилову становлять оселедець і тріска.

Туризм

Щорічно країну відвідують 750 тис. туристів, які приносять понад 2,8 млрд. дол. прибутку. Швеція приваблює туристів своєю природою: морськими пляжами, численними озерами (Венерн, Веттерн, Меларен тощо), невеликими порожистими ріками, лісами. Столиця держави — головний її історико-культурний центр. Багато у Швеції престижних курортів, зокрема зимових.

Участь у міжнародних організаціях

- ООН
- ЄС (з 1995 року)
- ОБСЄ
- РЄ
- МВФ
- ЄБРР
- МБРР
- Міжнародна організація праці
- Організація економічного співробітництва та розвитку
- Європейська організація вільної торгівлі

Пам'ятки Швеції

Ботанічний сад Бергіуса

Замок Вік

Сад Норрвікен

Пам'ятки Швеції

Палац
Ульріксдаль

Свято-Преображенська церква

Відносини з Україною

Україна розглядає Королівство Швеція як свого надійного партнера на шляху європейської інтеграції. У свою чергу Україна належить до пріоритетів зовнішньої політики Швеції в регіоні Східної Європи. Важливу роль відіграє реалізація запропонованої нею спільно з Республікою Польща ініціативи „Східне партнерство”. Масштабним проектом, висунутим Швецією в рамках цієї ініціативи, стало Партнерство з енергоефективності та охорони довкілля у Східній Європі/Україні.

Естонія

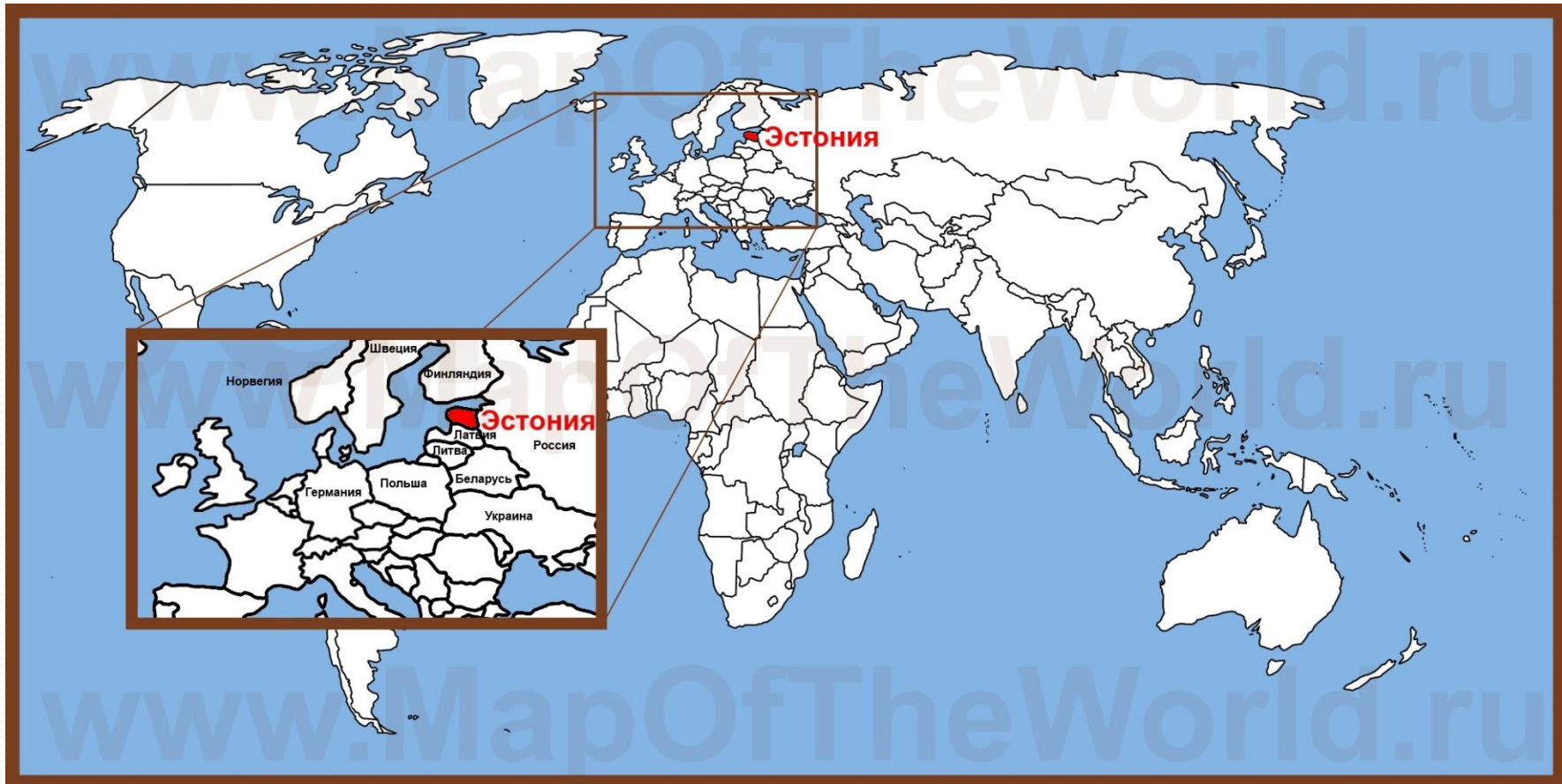

Естонія (ест. *Eesti*), офіційно **Естонська Республіка** (ест. *Eesti Vabariik*) — держава на північному заході Східної Європи, на узбережжі Балтійського моря.

- ❖ Столиця: Таллін
- ❖ ВВП (2013): \$29,94 млрд.
- ❖ Офіційна мова: естонська
- ❖ Сусідні країни: Росія, Латвія, Швеція, Фінляндія
- ❖ Територія: 45,2 тис. км²
- ❖ Форма правління: парламентська республіка
- ❖ Валюта: євро (EUR) (з 1 січня 2011)
- ❖ Населення (2014): 1,3 млн. осіб
- ❖ Природний приріст (2010): -3,06%
- ❖ Тип відтворення: 1
- ❖ Релігія: християнство
- ❖ Багатонаціональна країна

Природні умови і ресурси

- ❖ Рельєф у північній та західній частинах республіки в основному рівнинний, у південній - гористий. У прибережних районах домінують форми морського походження. Трапляються також дюни, болота (20% території республіки), ерозійні та карстові форми рельєфу.
- ❖ Ресурси. В надрах виявлено горючі сланці, торф, фосфорити, вапняки й доломіти, глини, піски, гравій. В республіці - значні запаси лікувальних грязей мінеральних вод.
- ❖ Клімат - М'який і вологий. Чергування морського й континентального повітря, постійний вплив циклонів зумовлюють нестійку погоду. Особливо мінлива погода навесні й восени. На узбережжі - м'яка зима і помірно тепле літо, у внутрішніх районах зима прохолодніша, а літо тепліше, ніж на узбережжі. Кліматичні умови дають змогу вирощувати всі сільськогосподарські культури північної смуги помірного поясу.

- ❖ Ріки й озера. В Естонії багато малих річок, з них лише 9 мають довжину 100 км і більше. Річки Естонії належать до басейнів Балтійського моря і Чудського озера. Річки на півночі Естонії утворюють мальовничі водоспади. В Естонії багато озер - понад 1500 (разом із водосховищами).
- ❖ Гідроенергетичні ресурси річок Естонії незначні, більше половини з них припадає на річку Нарву.
- ❖ Ґрунти в низовинних районах дерново-карбонатні, на підвищеннях - дерново-підзолисті, у долинах рік - дерново-глейові.
- ❖ Рослинні і тваринні ресурси. Зона мішаних лісів (40% території). Переважають хвойні породи (сосна, ялина), береза, осика, вільха, дуб, клен. Значна частина території республіки - луки й пасовища. Для тваринного світу Естонії характерні лось, козуля, дика свиня, лисиця, лісова куниця, заєць, борсук. Із птахів водяться глухар, тетерев, рябчик. У прибережних водах - кілька, салака, тріска, камбала, лосось.

Населення

- ❖ Національний і релігійний склад. 61,5% населення - естонці, 30,3% - росіяни, 3,3% - українці, 1,8% - білоруси, 1,1% - фіни. Домінуюча релігія: християнство. Релігійний склад: православні - 16,2%, лютерани-євангелісти - 9,9%, інші християни - 2,2%, атеїсти - 54%.
- ❖ Розміщення населення. Середня густина населення становить 40 осіб/км². Більшість шведів мешкає у містах (до 70%). Не естонське населення переважає в північно-східній частині країни, зокрема в м. Нарві.

Промисловість

- ❖ **Машинобудування.** Воно представлене електромашинобудуванням, приладобудуванням і виробництвом устаткування для сланцевої промисловості. У значних масштабах виробляються електродвигуни, силові трансформатори, кабелі, нафто-апаратура, екскаватори для меліоративних робіт, сільськогосподарські машини. Основні центри — Таллінн і Тарту.
- ❖ **Основу паливної промисловості становить сланцева.** Більше половини добутого сланцю використовується як тверде паливо, в основному для електростанцій, решта переробляється на сланцевий газ, смолу. Сланцеперегінні заводи виробляють рідке паливо і різні хімічні продукти. Сланцева зола широко використовується для виробництва будівельних матеріалів.

- ❖ Хімічна промисловість. У цій галузі широко використовується місцева сировина — горючі сланці, фосфорити і ліс. Виробляють фосфорні добрива і сірчану кислоту, азотні добрива, лаки й фарби, фармацевтичні препарати.
- ❖ Харчові галузі виробляють близько 1/3 продукції промисловості. Основні її галузі — маслоробна, м'ясна і особливо рибна. У всіх великих містах є м'ясокомбінати й молокозаводи. Виробництво молоко продуктів, масла, сиру наближено до сировинних районів.
- ❖ Давніми галузями промисловості є деревообробна й целюлозно-паперова. Асортимент продукції дуже широкий. Тут виробляють ділову деревину й папір, фанеру й деревостружкові плити, меблі та лижі, будівельні деталі й сірники.

Господарство

- ❖ Сільське господарство Естонії спеціалізується на м'ясо — молочному тваринництві — 70% валової продукції. Молочно-м'ясне скотарство найбільш розвинене в південно-східних, центральних і північно-західних районах республіки. Беконним свинарством вирізняється захід Естонії. Розвиваються хутрове звірівництво і птахівництво.
- ❖ Провідні галузі рослинництва — зернове господарство, картоплярство, а також овочівництво й садівництво. Вирощують жито, пшеницю, овес, ячмінь, картоплю, льон — довгунець, овочі, сіяні трави й кормові коренеплоди. Розвиткові рослинництва перешкоджає перезволоженість земель. Осушені землі становлять 50% сільськогосподарських угідь.
- ❖ У промислово розвиненій північній смузі республіки сільське господарство спеціалізується на молочному скотарстві, вирощуванні овочів, картоплі та інших культур приміського типу. У середній смузі поширені зернові культури. У південних районах поряд із молочним скотарством і свинарством вирощують льон — довгунець.

Участь у міжнародних організаціях

□ ООН

□ ЄС

□ МАГАТЕ

□ МФК

□ МГО

□ Інтерпол

□ МОК

□ МОМ(спостерігач),

□ ISO (кореспондент),

□ НАТО

□ ООН

□ ЮНКТАД

□ ЮНЕСКО

Пам'ятки Естонії

Парк Тойла-Ору

Церква Олевісте

Замок Тоомпеа

Парк Кадриорг

Відносини з Україною

- ✓ Визнання України незалежною: 26 серпня 1991 р.
- ✓ Встановлення дипломатичних відносин: 4 січня 1992 р.
- ✓ Дипломатичні установи:
  - Посольство України в Естонській Республіці;
  - Посольство Естонської Республіки в Україні.
- ✓ У 2010-2013 роках відбувався щорічний обмін візитами Міністрів закордонних справ, а також депутатів Парламентів обох країн. Естонію відвідали Голова Верховної Ради та Віце-прем'єр-міністр України, низка делегацій українських експертів загальною кількістю понад 300 осіб, у тому числі для запозичення досвіду цієї країни у здійсненні соціально-економічних реформ та європейської інтеграції.
- ✓ лютий 2014 року - робочий візит Міністра закордонних справ Естонії У.Паета в Україну.
- ✓ травень 2014 року - робочий візит Міністра закордонних справ Естонії У.Паета в Україну.

Використана інформація

- ❖ <http://www.geograf.com.ua/sweden-profile>
- ❖ <http://www.flagistrany.ru/shvjetsija>
- ❖ <http://vyz.com.ua/heohrafia/item/907-ekonomiko-geografichna-harakteristika-krayi-ni-shvetsiya-referat>
- ❖ <http://subject.com.ua/geographic/maslyak/239.html>
- ❖ <http://www.norsktour.com/sweden/>
- ❖ [http://www.big-lib.com/book/50 Ekonomichna i socialna geografiya zarybijnih krajin/5372 Shveciya](http://www.big-lib.com/book/50_Ekonomichna_i_socialna_geografiya_zarybijnih_krajin/5372_Shveciya)
- ❖ [http://pidruchniki.com/11701114/turizm/prirodni umovi resursi shvetsiya](http://pidruchniki.com/11701114/turizm/prirodni_umovi_resursi_shvetsiya)
- ❖ <http://www.geograf.com.ua/estonia-profile>
- ❖ <http://estonia.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ee/diplomacy>
- ❖ <http://sweden.mfa.gov.ua/ua/ukraine-sweden/diplomacy>
- ❖ [http://pidruchniki.com/10700307/turizm/prirodni umovi resursi slovachchina](http://pidruchniki.com/10700307/turizm/prirodni_umovi_resursi_slovachchina)
- ❖ http://www.referatcentral.org.ua/geography_economic_load.php?id=261